



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 803

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης)/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: Προτάσεις και διεκδικήσεις της ΕΛΜΕ Κοζάνης και ΟΛΜΕ για την αναβάθμιση της εκπαίδευσης.

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. 2742/18-9-2024 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Πάρι Κουκουλόπουλο επιστολή της ΕΛΜΕ Κοζάνης και ΟΛΜΕ με αίτημα την αναβάθμιση της εκπαίδευσης και ως προς τα συνταξιοδοτικά αιτήματα που τίθενται σε αυτήν και εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1) Όσον αφορά το αίτημα χορήγησης πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος στο 60ο έτος της ηλικίας με 30 έτη συντάξιμης υπηρεσίας.

Στο πλαίσιο των ευρύτερων αναπροσαρμογών στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, που επήλθαν με τις διατάξεις του ν. 3863/2010 για τους ασφαλισμένους των πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης και του ν. 3865/2010 για τους ασφαλισμένους του πρ. Δημοσίου, η παραπάνω προϋπόθεση θεμελίωσης δικαιώματος πλήρους σύνταξης - που αφορά μόνο εκπαιδευτικούς-ασφαλισμένους του πρ. Δημοσίου - έπαψε να ισχύει για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα (συμπλήρωση 25ετίας) μετά την 1.1.2011.

Έτσι, οι εκπαιδευτικοί-ασφαλισμένοι του πρ. Δημοσίου, οι οποίοι θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα (συμπλήρωση 25ετίας) από 1.1.2011 και μετά, ακολουθούν τις γενικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων του Δημοσίου, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τους νόμους 3865/2010, 4093/2012 και 4336/2015 και ισχύουν. Σημειώνεται εξάλλου ότι, από 1.1.2022 θεσπίστηκαν ως γενικά όρια ηλικίας για τη λήψη πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος το 67ο έτος με 15 έτη ή 4.500 ημέρες ασφάλισης και το 62ο έτος με 40 έτη ή 12.000 ημέρες ασφάλισης.

2) Αναφορικά με το ύψος των καταβαλλόμενων συντάξεων

Με την ψήφιση του ν.4387/2016, από 13.5.2016 κι εφεξής θεσπίστηκε νέος τρόπος υπολογισμού της κύριας σύνταξης που καταβάλλεται από τον e-ΕΦΚΑ, η οποία αποτελείται από το άθροισμα Εθνικής Σύνταξης, η οποία χρηματοδοτείται απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό, και Ανταποδοτικής Σύνταξης, η οποία υπολογίζεται με βάση τις συντάξιμες αποδοχές του ασφαλισμένου, λαμβάνοντας υπόψη τον μέσο όρο των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Με τον τρόπο αυτό, αφενός εξασφαλίζει ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης σε όλους τους ασφαλισμένους, αφετέρου εγκαθιδρύει ένα στενό δεσμό μεταξύ παροχής και καταβληθεισών εισφορών βάσει μισθού/εισοδήματος, με αποτέλεσμα η παροχή να αντιστοιχεί στο επίπεδο διαβίωσης που διήγε ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου.

Επιπλέον, με την παρ. 4α του άρθρου 25 του ν. 4670/2020, η οποία τροποποίησε το άρθρο 14 του ν. 4387/2016, προβλέπεται ότι από την 1.1.2023 το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου δια του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου Ετήσιου Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, το 2023 και το 2024 δόθηκαν για πρώτη φορά μετά από 12 χρόνια δύο διαδοχικές αυξήσεις στις συντάξεις. Συγκεκριμένα, εκδόθηκαν η αριθ. 126331/28.12.2022 ΚΥΑ (Β' 6949), με την οποία καθορίστηκε από 01.01.2023 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2022, το οποίο ανέρχεται σε επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τοις εκατό (7,75%) και η αριθ. Φ. 11321/οικ.104985/4.12.2023 ΚΥΑ (Β' 6856), με την οποία καθορίστηκε από 01.01.2024 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2023, το οποίο ανέρχεται σε τρία επί τοις εκατό (3%). Επιπλέον, από 1.1.2024 το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης ανέρχεται πλέον σε τετρακόσια είκοσι έξι ευρώ και δέκα επτά λεπτά (426,17€).

3) Ως προς τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος για επικουρική σύνταξη.

Με το άρθρο 96 του ν. 4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4670/2020, επιχειρήθηκε μια συνολική μεταρρύθμιση σχετικά με τις παροχές της επικουρικής ασφάλισης, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά της, η διατήρηση δηλαδή της ικανότητας του ασφαλιστικού συστήματος να χορηγεί συντάξεις στους υφιστάμενους και στους μελλοντικούς συνταξιούχους και επιπλέον κρίθηκε απαραίτητο το βάρος της εν λόγω επιχειρούμενης μεταρρύθμισης να επωμισθούν όχι μόνον οι νέοι συνταξιούχοι και οι νυν ασφαλισμένοι αλλά και οι παλαιοί συνταξιούχοι για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, διαγενεακής ισότητας και αλληλεγγύης.

Ως προς το ύψος της επικουρικής σύνταξης, με τις διατάξεις του άρθρου 42 του ν.4052/2012, όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 96 του ν.4387/2016, έχει

εισαχθεί ενιαίος τρόπος υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 01/01/2015 και εφεξής με έναρξη καταβολής της επικουρικής σύνταξης από την εν λόγω ημερομηνία και εφεξής.

Με τις εν λόγω διατάξεις η επικουρική σύνταξη αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων:

Το πρώτο τμήμα που αφορά στον χρόνο ασφάλισης μέχρι 31-12-2014 προκύπτει από το γινόμενο του συντελεστή 0,45% επί του μέσου όρου των συνταξίων αποδοχών του κάθε ασφαλισμένου που υπολογίσθηκαν οι εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης από το 2002-2014 επί τα έτη ασφάλισης και το δεύτερο τμήμα που αφορά στον χρόνο ασφάλισης από 1-1-2015 και μέχρι την λήξη της ασφάλισης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή της κατάλληλης ράντας επί του συνόλου των συσσωρευμένων εισφορών για το εν λόγω χρονικό διάστημα.

Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 96Α του ν.4387/2016, που προστέθηκε με το άρθρο 116 του ν. 5078/2023, από 20-12-2023 και εφεξής, ενοποιήθηκαν οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για επικουρική σύνταξη λόγω γήρατος, για όλους τους ασφαλισμένους των ενταγμένων φορέων, λογαριασμών και κλάδων στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, καταργώντας ταυτόχρονα τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν.4052/2012 με τις οποίες απαιτούνταν η πλήρωση μίας εκ των προϋποθέσεων θεμελίωσης για λήψη κύριας σύνταξης.

4) Ως προς το ύψος της εφάπαξ παροχής.

Με το άρθρο 35 του ν. 4387/2016 που τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 4670/2020, καθιερώθηκε ένας νέος ενιαίος τρόπος υπολογισμού του εφάπαξ για όλους τους ασφαλισμένους του πρ. ΕΤΕΑΕΠ (πλέον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του e-ΕΦΚΑ). με σκοπό την καθιέρωση ενός συστήματος απλού, αποτελεσματικού και βιώσιμου, ώστε να εξασφαλισθεί η συνέχιση χορήγησης της εφάπαξ παροχής στους δικαιούχους.

Επισημαίνεται ότι, μετά την θέσπιση της παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4670/2020, δεν απαιτούνται πλέον ελάχιστες χρονικές προϋποθέσεις για την θεμελίωση αυτοτελούς δικαιώματος απονομής της παροχής, αλλά απαιτείται μόνο η έκδοση της κύριας σύνταξης του ασφαλισμένου λόγω γήρατος ή αναπηρίας. Με την επί της ουσίας κατάργηση του ελάχιστου χρόνου ασφάλισης για τη θεμελίωση αυτοτελούς δικαιώματος εφάπαξ παροχής επιτεύχθηκε η ενιαία αντιμετώπιση των ασφαλισμένων, απλοποίησε και συντόμευσε τη διαδικασία απονομής της εν λόγω παροχής ιδίως σε περιπτώσεις ασφαλισμένων με διαδοχική ασφάλιση.

Κατά τον νέο τρόπο υπολογισμού, η εφάπαξ παροχή αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων: το τμήμα που αντιστοιχεί για τα έτη ασφάλισης μέχρι την 31-12-2013, το οποίο προκύπτει από το γινόμενο του συντελεστή αναπλήρωσης επί του μέσου όρου των αποδοχών κατά την πενταετία 2009-2013, επί του δεκαδικού αριθμού των ετών ασφάλισης έως και την 31-12-2013 και το τμήμα που αντιστοιχεί για τα έτη ασφάλισης από την 1-1-2014 και εφεξής, ο υπολογισμός του οποίου πραγματοποιείται σύμφωνα με την τεχνική βάση διανεμητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC).

Επισημαίνεται ότι ο τρόπος υπολογισμού που προβλέπεται από τον ν. 4387/2016 είναι διαφορετικός από τον καταστατικό τρόπο υπολογισμού των πρώην Ταμείων Πρόνοιας που

εντάχθηκαν στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του e-ΕΦΚΑ, δεν συνδέεται με τις μειώσεις των ν. 4024/2011 και ν. 4093/2012 και καταλαμβάνει οριζόντια όλους τους ασφαλισμένους του, "παλαιούς" και "νέους" κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992, μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες.

5) Ως προς την αναγνώριση του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας χωρίς εξαγορά.

Με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 34 του ν.4387/2016 ανακαθορίστηκε για τους ασφαλισμένους του e-ΕΦΚΑ, προερχόμενους από φορείς κοινωνικής ασφάλισης και το Δημόσιο, η εισφορά εξαγοράς για την αναγνώριση των προβλεπόμενων με την ισχύουσα νομοθεσία πλασματικών χρόνων ασφάλισης, μεταξύ των οποίων και του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας.

Στο πλαίσιο του νέου ασφαλιστικού συστήματος καθορίζονται ενιαίοι κανόνες ως προς τον τρόπο υπολογισμού των απονεμόμενων συντάξεων στο σύνολο των ασφαλισμένων. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και τις βασικές αρχές της κοινωνικής ασφάλισης, το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης υπολογίζεται επί πραγματικά καταβληθεισών εισφορών. Αντίθετη παραδοχή περί αναγνώρισης πλασματικών ετών χωρίς καταβολή των αντίστοιχων εισφορών αντίκειται στις παραπάνω αρχές και διαταράσσει τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος.

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται, ότι ο αναγνωριζόμενος κατόπιν εξαγοράς χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας αποτελεί συντάξιμο χρόνο ασφάλισης και λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 και 28 του ν.4387/2016, όπως ισχύουν.

Αντιθέτως, οι χρόνοι ανεργίας, ασθένειας και απουσίας από την εργασία λόγω κύησης και λοχείας, λαμβάνονται υπόψη, υπό προϋποθέσεις, χωρίς εξαγορά και για το λόγο αυτό, συνυπολογίζονται μόνον για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και όχι για τον προσδιορισμό του δικαιούμενου ποσού σύνταξης.

6) Τέλος, αναφορικά με την Υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, σας γνωρίζουμε ότι η διεξαγωγή συλλογικών διαπραγματεύσεων και η σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας των πολιτικών υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου με το Δημόσιο, δεν αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τα ανωτέρω ζητήματα ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ν.2738/9.9.1999 (Α' 180), «Συλλογικές Διαπραγματεύσεις στη Δημόσια Διοίκηση, μονιμοποιήσεις συμβασιούχων αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις» και αποτελούν αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ